

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

"У дапамогу педагогу"
Серыя

*Сто тысяч год нядзай вакол шуканьняў нашы,
Сто тысяч год нядзай вакол будаваньняў дубровы,
Накуль гурцыр вакол свіданьня наша мова,
Накуль гурцыр беларусы на Зямлі.*

У. Караткевіч

5 (259)

май

2023

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

Запрашаем на ўрок

- 3 *Якіменка А. А.* Падагульняльны ўрок-гульня па тэме «Марфалогія» (VI клас)
- 6 *Кампанец С. Ю.* Сачыненне-разважанне «Каго можна назваць сапраўдным сябрам?» (урок у VIII класе)
- 9 *Варабей А. М.* Займальны дыдактычны матэрыял для падагульняльнага ўрока па раздзеле «Сцежкамі дзяцінства» ў V класе
- 13 *Навушчык М. І.* Паўтарэнне і падагульненне вывучанага за год (урок літаратуры ў VI класе)
- 19 *Бычэнка А. А.* Яўгенія Янішчыц: жыццё і паэзія (урок у IX класе)

Методыка і вопыт

- 24 *Троцкая Т. А.* Выкарыстанне прыёмаў «Магічны квадрат» і «Марфалагічная скрыня» пры вывучэнні біяграфіі і творчасці Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча ў IX класе
- 26 *Ханкевіч Н. В.* Выкарыстанне тэставых заданняў як формы кантролю ведаў навучэнцаў на ўроках беларускай мовы ў V—VI класах
- 34 *Якімовіч А. М.* Вывучаем беларускую пунктуацыю: практыкум

Рыхтуемца да тэсціравання

- 43 *Васілевіч С. Л.* Падрыхтоўка да цэнтралізаванага экзамену па беларускай мове: практычныя заданні з адказамі: комплексы №№ 8—9

Пазакласная работа

- 51 *Вайцахоўская А. Д.* Суровыя выпрабаванні лёсу (квэст-гульня для вучняў V класа)
- 54 *Хуан І. В.* Беларускі друк: ад вытокаў да сучаснасці (вусны часопіс для вучняў VIII—XI класаў)
- 60 *Лойша Т. В.* Гульня па творчасці Ніла Гілевіча для вучняў XI класа

Займальны матэрыял

- 62 *Лубінская Т. Ф.* Літаратурныя загадкі «Псеўданімы і прозвішчы»

На другой старонцы вокладкі — партрэт Васіля Хомчанкі (1919—1992). *Мастак А. Ю. Прынькова.*

На трэцяй старонцы вокладкі — фотаздымак інфармацыйнай дошкі, прысвечанай 80-годдзю з дня выхаду агітплатката «Раздавім фашысцкую гадзіну» (з сакавіка 1942 года — газета-платкат, са жніўня 1945 года — сатырычна-гумарыстычны часопіс «Вожык»). Дошка размешчана на будынку ААТ «Палесдрук» (паліграфічнае прадпрыемства і выдавецтва) у г. Гомелі па вул. Савецкай, 1. Адкрыта 9 верасня 2021 года. *Фота забяспечана С. У. Несцяравічам.*

Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдаўцу невыключныя маёмасныя правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсвагальнага ведама і іншыя магчымыя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай версіі часопіса), а таксама даюць згоду на апрацоўку персанальных даных.

Рэдактар А. В. Міронава. Карэктар А. У. Бельская. Мажет і вёрстка І. М. Кузьмянковай.

Выхад у свет 30.05.2023. Фармат 60 × 84¹/₈. Папера афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,44. Ул.-выд. арк. 6,02. Тыраж 1151 экз. Заказ 43. Цана свабодная.

Адрас рэдакцыі часопіса «Беларуская мова і літаратура»: Вул. Будзёнага, 21, 220070, г. Мінск, тэл.: 393-93-20.

Надрукавана ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю «СУАРТ».

ЛП № 02330/427 ад 17.12.2012. Вул. Княрына, д. 50, корп. 8, каб. 305, 220103, г. Мінск